

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι Δρ. 8
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. Λρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Ἡ αἴτησις ἀπευσθύνεται :
Διεύθυνσιν Φωνῆς τῆς Ἡπείρου
Ἀθῆναις

τῶν Ἑλληνικῶν ὀπλῶν ἐξώθεν τῶν
Ἡ νίκη Χανίων ὑπῆρξεν ὑπερτέρα πάσης
προδοσίας. Ἀξιοματικοὶ καὶ ὀπλι-
ται ἠγωνίσθησαν μετ' ἄκρας αὐταπαρνήσεως καὶ
ἐνθουσιασμοῦ ὅπως ἀποκρούσωσι τὸν εἰς τοὺς
πύργους καταφυγόντα στρατόν, καὶ τὸν στρα-
τόν καὶ συρφετὸν ὅστις ἐξῆλθεν ἐκ Χανίων ὑπὸ
τὴν σκέπην τῶν Χριστιανικῶν δυνάμεων, αἵτινες
κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπετέλεσαν ἄριστα τὴν
καταστροφὴν τῶν ἀρμενίων προτοστατήσασαι
ποῖα νὰ ἀναλάβῃ πρώτη τὸ ἔργον τῶν δημίων.
Τὸ ἴδιον πρόσωπον ἠθέλησαν νὰ παύσῃ κατὰ
τὴν κρίσιν αὐτῆς στιγμῇ καὶ ἐν Κρήτῃ. Τὰ
πλοῖα αὐτῶν δὲν κατέπλευσαν εἰς τὰ Κρητικά
ὕδατα πρὸς προστασίαν τῶν σφαγιαζομένων
χριστιανῶν, οἱ ναύαρχοι αὐτῶν δὲν ἀπεστάλη-
σαν ἐκεῖ ἵνα ὑψώσωσι τὰ πυροβόλα κατ' ἐκεί-
νων, οἵτινες, ἀφοῦ ἠρήμωσαν τὴν χώραν κατὰ
τὸν παρελθόντα Μάιον, ἐνέπρησαν νῦν αὐτὴν καὶ
ἤρξαντο πάλιν πρῶτοι τῶν σφαγῶν κατὰ τῶν
χριστιανῶν, δὲν ἐνεφανίσθησαν εἰς τὰ Χανία με-
σήματα δικαιοσύνης καὶ φιλελευθερίας, ἀλλ' ὡς
δῆμιοι τῆς ἐλευθερίας, ὡς οἱ αἰσχρότεροι κακοῦρ-
γοι οἵτινες ἔχουσι παρωμένην τὴν συνείδησιν
ἀπὸ τὴν μέθην τοῦ αἵματος καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ
ἔδωσι καὶ ἄλλο αἷμα χυρόμενον.

Ὡς τοιοῦτοι ἐνεφανίσθησαν οἱ ναύαρχοι τῶν
Μεγάλων Δυνάμεων πρὸ τῶν πυλῶν τῆς Κρή-
της. Ἀλλὰ τὸ αἷμα ἐκείνων οἵτινες ἀγωνίζον-
ται νὰ ἀποδιώξωσι τὴν βαρβαρότητα καὶ νὰ
ἀναστηλώσωσιν ἐπὶ τῶν αἱματοδρέκτων βράχων
τῆς πολυπαθοῦς νήσου τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθε-
ρίας εἶνε πολύτιμον, ἡ θυσία τῶν ἀγωνιζομένων
ἀδελφῶν ὑπῆρξεν ἀφειδῆς καὶ ἐξαπέστειλεν ἡ
βούλησις τῆς Θεῆας προνοίας τὸν Ἑλληνικὸν στρα-
τόν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰς θυσίας ταύτας, νὰ
προστατεύσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ νὰ ἀποδιώξῃ τὴν
τυραννίαν ἀπὸ τὴν νήσον. Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ ἀπο-
στολὴ τοῦ στρατοῦ εἰς Κρήτην, ὃ δὲ ἀρχηγὸς
τῆς κατοχῆς κ. Βάσος ἐπελήφθη τοῦ εἰρηνικοῦ
ἔργου ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς στρατοπε-
δεύσεώς του εἰς τὴν μονὴν Γωνιάς. Προσε-
κάλεσε τοὺς τούρκους τοὺς ὀχυρωθέντας εἰς τοὺς
πύργους νὰ παραδοθῶσι καὶ ἀφοῦ ἠρνήθησαν ἐβί-
βασε κατ' αὐτῶν. Εἰς τὰ πρῶτα βλήματα τῶν
πυροβόλων οἱ τούρκοι ἐτρέποντο εἰς ἄτακτον φυ-
γὴν, ἄλλοι δὲ ἐκάλυπτον τὰ πεδία μετὰ τὰ ρα-
κένδυντα σώματά των. Ὁ θρίαμβος τῶν ὀπλῶν
τοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς ἐτάραξε τὴν ψυχὴν
τῶν ναυάρχων καὶ ἀμέσως προέβησαν εἰς τὴν
κατοχὴν τῶν Χανίων καὶ τῶν ἄλλων κεντρικῶν
παρὰ τὴν πόλεω δι' ἀποβάσεως 500 ναυτῶν,
ἐν συμβουλίῳ δὲ εἰς ὃ συνῆλθον μετὰ προηγου-
μένην συνεννόησιν τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ
Κρήτης ἀπεφάσισαν νὰ ὑποστηρίξωσι τοὺς τούρ-
κους ἵνα ἐξερχόμενοι τῶν Χανίων κατατροπώ-
σωσι τὸν στρατὸν τῆς κατοχῆς καὶ διακηρύξω-
σιν εἴτα «ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ὅστις με-
τέβη εἰς τὴν Κρήτην δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀντισταθῇ
οὔτε κατὰ ἑκατὸν πολιτῶν μουσουλμάνων».

Πράγματι ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν ξένων
σημαίων αἵτινες κυματίζουσιν ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων
τοῦ φρουρίου τῶν Χανίων ἐξῆλθε ἄθροός ὁ στρα-
τός καὶ ὁ τουρκικὸς συρφετός καὶ ἐνωθεὶς μετὰ
800 περίπου νιζάμηδων τῶν Πύργων ἐπετίθη
μετὰ λύσεως κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἡ μάχη
ὑπῆρξε κρατερὰ, οἱ Ἕλληνες ἀξιοματικοὶ καὶ
ὀπλιται ἐλησμόνησαν ἐκεῖ ὑπὸ τὴν βοήν τῶν
ὀπλῶν καὶ τῶν βροντοφωνούντων πυροβόλων πᾶν

ἀτομικὸν αἶσθημα καὶ μόνον τὴν πατρίδα εἶχον
ὑπ' ὄψιν. Ἐὰν ἐνικῶντο ἡ ἡττα αὐτῶν θὰ ἐτα-
βάνωνε τὴν ἐλευθερίαν τῆς Κρήτης θὰ ἐνετα-
φίανε τὴν ἐθνικὴν δόξαν καὶ τιμὴν· ἐὰν ἀνεφεί-
νοντο νικηταὶ θὰ διέσωζον τὸ ἐθνικὸν γόντρον,
τὸν Ἑλληνισμόν σύμπαντα, καὶ ἠγωνίσθησαν
τὰ νεαρά καὶ εὐέλπιστα τέκνα τοῦ Ἑλληνισμοῦ
ὡς λέοντες ἐνισχυόμενοι ἀπὸ τὴν πνοὴν ὀλοκλή-
ρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἄχρις ὅτου εἶδον τὴν πε-
διάδα καλυπτομένην ἀπὸ ἀναρίθμητα πτώματα.
Αἰσχυρὰ ὑπῆρξεν ἡ συγῇ τῶν τούρκων καὶ περι-
φανὴς ἡ νίκη τῶν Ἑλλήνων. Ἐσάρωσε γράφει
ὁ ἀρχηγὸς τῆς κατοχῆς τὴν πεδιάδα ὀλοκλήρως
ἀπὸ τούρκους.

Ἡ νίκη τῶν ἑλληνικῶν ὀπλῶν ἀπαισίως
ἀντήχησεν εἰς τὰ ὄτα τῶν ναυάρχων, οἵτινες
εἶδον ματαιωθέντα τὰ σχέδιά των καὶ τὸν ἐλ-
ληνικὸν στρατὸν ὀδεύοντα νὰ καταλάβῃ ὀλο-
κλήρως τὴν νήσον. Διὰ τοῦτο ἀπηύθυναν τὸ
γνωστὸν ἐκεῖνο ἔγγραφο περὶ τὸν κ. Βάσον νὰ
μὴ προχωρήσῃ πλέον, διότι θὰ συναντήσῃ τὰς
σφαίρας τῶν θωρηκτῶν. Ἀλλ' ὁ Βάσος, στρα-
τιώτης τῆς ἐλληνικῆς πατρίδος, ἐπέστρεψε τὰς
διαταγὰς τῶν ναυάρχων εἰπὼν εἰς τὸν κομιστὴν
αὐτῶν ὅτι ἔχει διαταγὰς τοῦ βασιλέως Γεωργίου
καὶ ταύτας μόνον ἐκπληροῖ καὶ σύμφωνα μετὰ
ταύτας θὰ προβῇ εἰς τὴν κατοχὴν ὀλοκλήρως
τῆς νήσου.

Τοιαύτη ὑπῆρξε μέχρι τοῦδε ἡ διαταγὴ τῶν
ναυάρχων. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλη τὴν ὁποίαν
ἡ ἱστορία θὰ ἀναγράψῃ μετὰ τὰ μελανώτερα
χρώματα· θὰ προστεθῇ εἰς τὴν ἱστορίαν σελὶς
καταισχύνῃς ἰδίᾳ τὰ ἔθνη, αἵτινα ἐπαγγέλλονται
τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἰσοπολιτείαν. Ἡ σελὶς αὕτη
εἶναι ὁ βομβαρδισμὸς τῶν εἰς Φρούδια συναθρο-
σθέντων ἐπαναστατῶν. Ἔστησαν τὰ πυροβόλα
αὐτῶν κατὰ τῶν ἀγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας καὶ
ἐπέφεραν ὄλεθρον ἐν τῷ στρατοπέδῳ μέγαν· ἡ-
θέλησαν δι' ὅλων τῶν μέσων νὰ καταπνίξωσι
τὸν ἀγῶνα καὶ νὰ παρακωλύσωσι τὴν ἑνωσιν
τῆς Κρήτης μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Δὲν ἠδυνήθη-
σαν εὐτυχῶς νὰ ἐπιτύχωσι τοῦτο μέχρι σήμε-
ρον, οὔτε θὰ δυνηθῶσιν ἐφ' ὅσον τὰ υπερήφανα
βουὰ τῆς Κρήτης ἀντηχοῦν ἀπὸ τὴν νίκην τῶν
ἐλληνικῶν ὀπλῶν, ἐφ' ὅσον ὁ Μανουσogiαννά-
κης, ὁ Κόρακας καὶ ἄλλοι λεοντόκαρδοι τῆς Κρή-
της ἀρχηγοὶ εἶνε κύριοι τῆς χώρας διατάσσοντες
καὶ κυβερνῶντες ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως Γεωρ-
γίου, ἀπειλοῦντες δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς ναύαρχους
ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀποβιβάζουσιν εἰς ἄλλα
μέρη ἀγῆματα.

Ἡ εὐχὴ τοῦ ἔθνους ἀφ' οἷου ἐγένοντο αἱ
σχαγαὶ τῶν Χανίων ὑπῆρξε μία καὶ ἐνιαία. Νὰ
ἐνωθῇ ἡ Κρήτη διὰ πάσης θυσίας. Δὲν ὑπάρχει
ἄλλη σκέψις, δὲν ὑπάρχει ἄλλη λύσις. Εἶνε
ἐπικατάρτος ἀπὸ τὸν Θεὸν πλέον ἐκεῖνος ὅστις
δὲν συγκινεῖται ἀπὸ τὸ χυθὲν ἐν Κρήτῃ αἷμα
καὶ ἀντιτίθεται εἰς τὴν ἑνωσιν. Αὐτὴν τὴν φο-
ρὰν πρέπει νὰ σωθοῦν τὰ βάσανα τῆς Κρήτης,
πρέπει νὰ ἱκανοποιηθῇ καὶ τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος,
τὸ ὅποιον μετ' αὐτῆς ἀγωνίζεται ἐπὶ τόσα ἔτη
ἐξαντλούμενον ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς.

Ἡ ἑνωσις τῆς Κρήτης ἐνέχει μεγίστην διὰ
τὸν ἑλληνισμόν σπουδαιότητα. Πρόκειται νὰ
ἀποδειχθῇ ἐὰν αὐτὸ τὸ μικροσκοπικὸν Κράτος
ἔχει μέλλον, διότι ἐὰν δὲν ἔχῃ μέλλον εἶνε
περιττὰ αἱ στρατιωτικαὶ καὶ ναυτικαὶ παρα-
σκευαὶ καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι θυσίαι. Ἐὰν κατόπιν
τοιαύτης καταστάσεως δὲν ἐνωθῇ ἡ Κρήτη πῶς

θὰ τολμήσωμεν νὰ ὑποβάλλωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς
ἄλλας θυσίας; πῶς θὰ τολμήσωμεν νὰ ἀτενί-
σωμεν μετ' ἐλπίδων πρὸς τὴν Μακεδονίαν καὶ
τὴν Ἡπείρον;

Διὰ τοῦτο ὁ ἑλληνισμὸς διατρέχει τὴν κρίσι-
μωτέραν στιγμὴν. Διὰ πάσης θυσίας ὀφείλει νὰ
ἐνώσῃ τὴν Κρήτην· δὲν πρέπει νὰ ὀλιγορήσῃ
ὅταν βλέπῃ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τὸν βασι-
λέα Γεωργίου. Αὐτὸς πλέον ἀνέλαβε τὴν διε-
ξαγωγὴν τοῦ ζητήματος. Εἰς τὰς συμβουλὰς
τῶν εὐρωπαίων πρὸς κατάπνιν τοῦ ἀγῶνος
ἀντέταξε περιφρόνησιν.

«Ἐπὶ τριάκοντα πέντε ἔτη (εἶπεν εἰς αὐτοὺς)
σὰς ἤκουσα πρὸς ζημίαν τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους.
Τώρα πλέον δὲν σὰς ἀκούω Σαῖς ἠρπάσατε Κύ-
προν, Αἴγυπτον, Βοσνίαν καὶ Ἑρζεγοβίνη χω-
ρὶς κανέν δικαίωμα· πῶς ἐμποδίζετε ἐμὲ νὰ προ-
σαρτήσω τὴν Κρήτην;»

Αὐτὰ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς πρεσβευτὰς
τῶν ἐν Ἀθήναις ξένων δυνάμεων καὶ αὐτὰ
ἀποτελοῦν τὸ πρόγραμμα τοῦ ἔθνους εἰς τὸ κρη-
τικὸν ζήτημα.

Ἡ θὰ ἐνωθῇ ἡ Κρήτη μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἡ
ὅλοι θὰ ἀποδυθῶμεν εἰς τὸν ἀγῶνα παρὰ τοῦ
πλευρὸν τοῦ βασιλέως.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Τί εἶπεν ὁ Βασιλεὺς πρὸς ἑνα πρεσβευτήν.—Ἡ δ-
πομοσὴ τοῦ ἐξηγτηλήθη. — Προσῆρτισε μόνος τὴν
Κρήτην εἰς τὴν Ἑλλάδα.—Ἐὰν αἱ δυνάμεις προ-
βοῦν εἰς καταθλιπτικὰ μέτρα ἔχει ὁ Βασιλεὺς ὡς
μοχλὸν τὸ ἐλληνικὸν γένος.—Ὁ ἑλληνικὸς στρα-
τός δὲν θὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Κρήτην.

Πληροφοροῦμεθα ἐκ θετικῆς πηγῆς ὅτι ἡ Α.
Μ. ὁ Βασιλεὺς, ὁμιλῶν τὸ παρελθόν Σάββατον
πρὸς τινὰ τῶν ἐνταῦθα διπλωματῶν εἶπεν αὐτῷ
τὰ ἑξῆς : τὰ ὁποῖα καὶ δημοσιεύομεν διότι καθ-
ορίζουσι τὴν πολιτικὴν τοῦ ἔθνους.

«Ἐπὶ τόσα ἔτη τώρα ἐπισκεπτόμενη τακτικὰ
τὰς Εὐρωπαϊκάς αὐλὰς καὶ προσεπάθουν πάση
δυνάμει νὰ κατορθώσω τι παρ' αὐταῖς τὸ ἀντα-
ποκρινόμενον πρὸς τὰς δικαίας βλέψεις τοῦ Ἑλ-
ληνισμοῦ.

«Ἐπὶ τόσα ἔτη ἀνέμενον ἱπομονητικῶς τὰς
ἀποφάσεις τῆς Εὐρώπης ἔστω καὶ μετὰ θυσίας τῆς
δημοτικότητός μου, διότι δὲν ᾔθελον νὰ ταράξω
τὴν Εὐρωπαϊκὴν εἰρήνην καὶ διότι ἠλπίζον ὅτι
τὸ ἀναμενόμενον ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο εὐνοϊκὸν διὰ
τὴν Ἑλλάδα.

Ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως τῆς 12 Μαΐου πα-
ρήλθον ὀκτὼ καὶ πλέον μῆνες, καθ' ὅλον τὸ διά-
στημα τῶν ὁποίων ἡ δῆθεν ἀποτελεσματικὴ τῶν
Μ. Δυνάμεων ἐπέμβασις κατέληξεν εἰς οὐδὲν
ἄλλο, εἰμὴ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐφαρμογῆς συστήμα-
τος χωροφυλακῆς, ὅπερ εἶνε Μωσαικὸν ἐθνικο-
τήτων ἀποτελοῦν τερατούργημα μεταρρυθμίσεως
καὶ τὸ ὅποιον οὐδὲν πρακτικὸν ἀποτέλεσμα ἠδύ-
νατο νὰ ἔχῃ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ Μωχμεθανοί,
μὴ ἀγεχθέντες τοῦτο, ἤρξαντο πρῶτοι τῶν ἐχθρο-
πραξίῶν καὶ κατέληξαν εἰς τὴν ἐξέγερσιν ὀλο-
κλήρου τῆς νήσου.

«Ἀλλ' ἡ ὑπομονὴ ἔχει ὅρια καὶ ἡ ἐμὴ ὑπο-
μονὴ ἐξηγτηλήθη. Οὐδὲν πλέον ζητῶ παρὰ τῆς
Εὐρώπης, οὐδὲ ἀνεξαρτησίαν τῆς Κρήτης, οὐδὲ
ἑνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐπομένως
ἀπεφάσισα νὰ προσαρτήσω ἐγὼ τὴν Κρήτην εἰς
τὴν Ἑλλάδα.

«Τὴν Κρήτην τὴν ὁποίαν ἐθνικὰ παραδόσεις,
γλώσσα, θρησκεία καὶ αἰσθηματὰ ἀρρήκτως συν-

δέουσι πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον. Ἡ δὲ ἀπόφασίς μου αὕτη εἶνε ἀμετάκλητος καὶ δὲν ἐννοῶ οὔτε κατὰ κεφαλαίον ἀποφωρῆσαι.

«Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς εἶνε διαταγὴν ἀμετάτρεπτον νὰ καταλάβῃ καὶ διοίκησιν τὴν νῆσον ἐπ' ὀνόματί Μου.

«Ἐὰν ἡ Ἀγγλία κατέλαβεν ἄνευ ἐλαχίστου δικαιώματος τὴν Κύπρον, ἐὰν ἡ Γερμανία κατέλαβε τὸ Σιλέσιον—Ὀλσταν, ἐὰν ἡ Αὐστρία κατέλαβε τὴν Βοσνίαν καὶ Ἐρζεγοβίνην, ἐνθ' οὐδ' ὁ παραμικρὸς μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχειν δεσμός, πόσον ἄλλων δικαιούται ἡ Ἑλλὰς νὰ σπεύσῃ καὶ καταλάβῃ τὴν Κρήτην, ἥτις ἀνήκει δλοφύτως αὐτῇ.

«Τὴν Κρήτην, δι' ἣν τόσα θύσιας καὶ θυσίαι πρὸς προστασίαν τῶν χιλιάδων κατοίκων αὐτῆς, οἱ ὅποιοι φεύγοντες τὴν βάνδαλον ἐπιθεσιν τῶν Τούρκων, προσέρχονται εἰς τὸ ἐλευθερον ἔδαφος—ἥς μητρὸς Ἑλλάδος.

«Τὴν Κρήτην, τὴν ὅποιον δικαίως διαρκῶς ἐπαναστατοῦσαν εἶνε ὑπόχρεως ἡ Ἑλλὰς νὰ περιβάλῃ καὶ νὰ ἐξαντλή τοιοῦτοτρόπως ὅλους τοὺς χρηματικούς αὐτῆς πόρους, ἥτις ἐξάντησις εἶνε ἡ κυριώταται αἰτία τῆς σημερινῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς θέσεως.

«Πιθανὸς ἡ τοιαύτη ἀμετάτρεπτος ἀπόφασίς μου νὰ δυσχερῆσθῃ τὰς Μεγάλαις Δυνάμεις καὶ ἴσως προβῶσιν αὐταὶ εἰς καταθλιπτικὰ ἐναντίον μέτρα.

«Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἶμαι βέβαιος ὅτι καὶ ἔχω ὑπὲρ ἐμοῦ δόλοκληρον τὸ Ἑλληνικὸν Γένος καὶ τοῦτο μοὶ εἶνε ὁ μόνος ἀπαιτούμενος μοῦλος.

«Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς δὲν δὲν ἐγκαταλείψῃ τὴν Κρήτην—σήμερον δὲ ἀκριβὸς ἔδωκα αὐτοπροτάτας διαταγὰς πρὸς τοῦτο εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς καταλήψεως. Μετ' οὐ πολὺ δὲ θέλει διοργανωθῇ καὶ ἡ ἐπ' ὀνόματί Μου Διοίκησις τῆς Νήλου. Ταῦτα πάντα, Κύριε, δύνασθε νὰ ἀνακαινώσῃτε εἰς τοὺς συναδέλφους ὑμῶν.»

ΣΤΡΑΤΟΣ

Ἡ Ἐκθεσις τοῦ κ. Βάσσου.—Μάχη τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ περὶ ἀντίθετον. — Ἡ ἡρωϊκὴ ἀντίστασις καὶ ἡρωϊκὴ ἀντίστασις.— Ὁ φόνος ἐξωμωμένων.— Διαταγαὶ ναυάρχων.— Ἀπάντησις Βάσσου.

Ἡ πρὸς τὸν Βασιλέα ἐπίσημος ἔκθεσις τοῦ κ. Βάσσου μετὰ τὴν μάχην εἶνε ὡς ἐξῆς: «Αἱ Βουκολίαι ἐκυριεύθησαν τῇ 7 Φεβρουαρίου ὥρα 8 πρωῒας. Εἰς ὑπολογισμὸν πληρωμάτων ἔβηθη ἡ νύκτα τῆς 6—7 Φεβρουαρίου ἐπολιορκηθὴ καὶ μὴ θέλουσα νὰ παραδοθῇ ἐξολοθρευθὴ πλὴν τινῶν διαφυγόντων. Τὴν ἰδίαν νύκτα τῆς ἀλώσεως Βουκολιῶν ἡγήθη ὅτι ἡ τουρκικὴ φρουρὰ τῶν Χανίων ἐκίνησε πρὸς τὰ ἔξω. Ἐπείμωρ δυνάμει ἐξ ἐντοπιῶν σωμάτων πρὸς τὰ ἐμπρὸς θεωρηθέντος, ὅτι ἐπέρχεται ἡ φρουρὰ ἵνα ὑποστηρίξῃ Βουκολίαν. Τμήμα ἑλληνικοῦ στρατοῦ διατάχθη νὰ ὑποστηρίξῃ ἐντοπίους—ὥρα 2 μ.μ. ἡ σύγκρουσις ἤρξατο. Ὁ συνταγματάρχης Βάσσος ἐπισυνέμει ἀπὸ πλῆθος ἐν πλῆρῃ τάξει καὶ ταχυτάτῃ ἐπέβησαν—ἐντὸς δὲ μίαις καὶ ἡμισείας ὥρας ἐσάρωσαν τὴν πεδιάδα ἀναγκάσαντά τοὺς Τούρκους νὰ καταφύγῃ—εἰς Χανιά ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν σημαίων τῶν Χριστιανικῶν Δυνάμεων! Ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς ἐκρίσθη πρὸς τὸν ὀφθαλμὸν στρατῶνα τῶν Λεβαδιῶν καὶ τὸν πύργον τῆς Ἀγιάς, ὅστις ἐπυροπολήθησαν ἀνατιναλθέντες διὰ δυναμίτιδος. Ἐλαβε δὲ πολλὰ λάφυρα καὶ προβάς, ἅτινα διενεμήθησαν εἰς τοὺς ἐντοπίους, 10 ἵππους στρατῶν καὶ αἰχμαλώτους πληρωμένους. Ἀγορεύεται ὁ ἀριθμὸς τῶν φονευθέντων Τούρκων με-

νάντων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἐνεκα τῆς ὑπὸ τῶν Δυνάμεων κατοχῆς τῶν Χανίων καὶ τῆς ἀπηνεργεμένης ζώνης τὸ στρατεύμα δὲν ἐπροχώρησε πρὸς τὰ Χανιά ἀλλ' ἐπανῆλθεν εἰς Πλατανίαν περὶ τὴν 11 τῆς νυκτός. Ἡ σάσις τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὁπλιτῶν ὑπῆρξε θαυμασία. Δυστυχῶς ἐφρονεῖτοσαν τρεῖς ἀνθυπολοχαγοὶ, ὑπαξιωματικοὶ δὲ καὶ στρατιῶται τὸ ὅλον περὶ τοὺς ἐκείτοις πληγωμένους καὶ φονευθέντες. Ἐκ δὲ τῶν Κρητῶν περὶ τοὺς δέκα πολεμιστὰς καὶ ὁπλαρχηγοί. Ἐκ τῶν ἐντοπιῶν Κρητῶν τῶν συμπολεμιστῶν ἐφρονεῖτοσαν περὶ τοὺς δέκα ὁπλιτὰς ἑμῶν καὶ ὁπλαρχηγῶν. Ἐντόπιον μετὰ τὴν μάχην προέβη εἰς τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ στρατοῦ ἡ γεναιότης καὶ ψυχραιμία τῶν στρατιωτῶν. Ὁρμῶσιν ἀκράτητοι εἰς ἐπιθεσιν καὶ ἐκτείνονται ἀφειδῶς. Ἐν τοσούτῳ διαδόσεις τῆς νυκτός τὰς ἀπωλείας τῶν ἡμετέρων Κρητῶν καὶ στρατιωτῶν ἀναδιδάσκουσιν εἰς περισσοτέρους τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει ἀναφερομένων».

Ὁ στρατὸς τῆς κατοχῆς τὴν Τρίτην τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος ἔμενεν ἀδρανῆς—κατήρτισε μόνον τὰς προφυλακὰς καὶ ἀνέμενε τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως ἡ τοῦ Βασιλέως. Συνενόησιν τις ἐγένετο μεταξὺ τῶν προκρίτων δύο τμημάτων τῶν Σφακιῶν καὶ τῶν Χανίων, περὶ τοῦ ἂν πρέπει νὰ καταστήσῃ προσωρινὴ Κυβέρνησις ἡ Ἐπαναστατικὴ συνέλευσις. Παμψηφεὶ ὁμως ἀπερίβηθ' ἡ πρότασις, ἀφροῦ ὁ στρατὸς τοῦ Βασιλέως κατέλαβε τὴν Κρήτην. Πάντες δὲ οἱ Κρήτες ὁμολόγησαν, ὅτι ἀκολουθοῦν τὰς διαταγὰς τοῦ βασιλέως Γεωργίου. Αὐθιμῶν δὲ συνέταξαν εὐχαριστήριον πρὸς τὸν Βασιλέα, ὅτι εἶδον ἐκπληρούμενους τοὺς προαιωνίους νόθους τῶν. Προσέθεσαν δὲ ὅτι οὐδεμία δύναμις θὰ δυνήθῃ νὰ τοὺς χωρίσῃ ἀπὸ τῆς Ἑλλάδας. Τὸ εὐχαριστήριον διὰ τοῦ κ. Βάσσου ἀπεστάλη πρὸς τὸν Βασιλέα.

Τὴν πρωίαν τῆς Τετάρτης ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, συνεννοήσας μετὰ τοῦ ἐπιτελείου, κατήρτισε τὸ σχέδιον τῆς προσβολῆς τοῦ Πύργου τῶν Βουκολιῶν, πέντε ὥρας ἀπέχοντος τοῦ Πλατανιά. Τὸ ἀπώτερον ἀνεχώρησε μόνος ὁ ταγματάρχης τοῦ πεζικοῦ κ. Κωνσταντινίδης, συνοδεύμενος ὑπὸ δύο Κρητῶν ὡς δὴγων διὰ τὰς Βουκολίας. Κάμνει τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἐδάφους καὶ περὶ τὸν στρατὸν. Τὴν νύκτα θάβει τὸ τάγμα τοῦ πεζικοῦ μετὰ τριῶν λυομένων πυροβόλων, ὑπὸ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ Ρέγκλην καὶ Κριάρην, ἐνὸς λόγου τοῦ μηχανικοῦ ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Ἰωάννου—τούτους δὲ ἡκολούθησαν περὶ τοὺς 2 χιλ. Κρητῶν ἐντοπίων, 150 φοιτητῶν καὶ τινῶν ἰδελόντων. Τὸ πυροβολικὸν ἐτοποθετήθη εἰς ἀπόστασιν 2,200 μέτρων ἀπὸ τοῦ Πύργου, τὸ πεζικὸν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ πυροβολικοῦ, οἱ δὲ Κρήτες ἐπαναστάται καὶ ἰθελονταὶ εἰς τὴν προέκτασιν τῆς γραμμῆς τῶν Κρητῶν. Ἀπαντες δὲ ἔλαβον τὴν θέσιν τῆς μάχης, ἡγρῶντοσαν καθ' ὅλην τὴν νύκτα καὶ ἀνέμενον μόνον διαταγὰς νὰ ἐνεργήσουν. Ὁ κ. Κωνσταντινίδης ἐκάλεισε τοὺς ἀρχηγούς τῶν Κρητῶν καὶ τοὺς συνέστησε νὰ μὴ ἀρχίσουν τοὺς πυροβολισμούς προτοῦ τοὺς διατάξῃ.

Διὰν πρωί τὴν Πέμπτην γράφει ἐπιστολὴν ὁ κ. Κωνσταντινίδης, εὐγενέστατα συνταγμαμένην, ἐλληνοιστὶ δὲ, τὴν ὅποιαν διὰ γέροντος Κρητὸς στέλλει πρὸς τὸν Τούρκον φρουράρχον τοῦ Πύργου τῶν Βουκολιῶν. Ἡ ἐπιστολὴ εἶχεν οὕτω:

Κύριε φρουράρχε,

«Ἐξω διαταγὰς νὰ προσβάλω τὸν πύργον. Ἐπειδὴ αἱ δυνάμεις τοῦ στρατοῦ μου εἶνε ἀσχυρίτως ἀνώτεροι τῶν ἰσχυρῶν σας, σὰς προσκαλῶ νὰ παραδοθῇτε διὰ νὰ προλήθῃ ἡ καταστροφὴ τῶν ἀνδρῶν σας. Ἐὰν ἤθελετε μοὺ κάμει τὴν τιμὴν ταύτην, σὰς δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου, ὅτι τοὺς ἀνδρας σας θὰ τοὺς μεταφέρω δι' ἑλληνικοῦ πλοίου, ἀόπλους, εἰς οἰονδήποτε λιμένα θελήσετε. Σὰς δίδω διῶρον προθεσμίαν διὰ νὰ μοὺ ἀπαντήσετε».

Ἡ ἐπιστολὴ ἐστάλη τὴν θιν πρωινήν ὥραν διὰ τοῦ γέροντος Κρητὸς, ὅστις ἐντὸς δύο ὥρῶν ἐπανῆλθε, φέρων τὴν ἐξῆς λακωνικὴν ἀπάντησιν τοῦ φρουράρχου, τὴν ὅποιαν προφορικῶς ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν κ. Κωνσταντινίδην:

— Ἐνόςμω ἔχω ἕνα στρατιῶτην καὶ ἕνα φυσίγγιον, δὲν παραδίδωμι.

Ἀμέσως δίδονται διαταγαὶ νὰ προσβληθῇ ὁ πύργος.

Τὸ πρῶτον πυροβόλον ἐπεσαν ἀκριβῶς τὴν 8ην π. μ. τῆς Πέμπτης ἐξ ἀποστάσεως 2,000 μέτρων. Εἶνε ἀπερίγραπτος ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν Κρητῶν, ὅταν ἤκουσαν τὸν κρότον τοῦ πρῶτου πυροβόλου. Δὲν ἐπέτυχον τὸν πύργον αἱ τρεῖς πρῶται βολαί, ἀλλ' αἱ ἐπόμεναι εἰσῆρχοντο ἀκριβῶς ἐντὸς αὐτοῦ. Τὸ θέαμα ἦτο τρομερὸν—ἡ ἐκρήσις τῶν ὀβιδίων, ὁ κρότος καὶ ὁ συριγμός τῶν καὶ ἡ ἀντήχησις, ἡ ὅπεια ἤκούετο ἐκ τῶν παρακειμένων λόφων καὶ βουνισερῶν, ἐπρουκάλεσε τὴν καταπληξιν καὶ τὴν ὄρκην—νὰ ἐσκέπτετο δὲ κανεὶς, ὅτι αὐταὶ αἱ βολαὶς ἐρίπτοντο ἐντὸς ὀριζήσαντος χώρου, ὅπου ὑπῆρχον 250 περίπου ἄνδρες. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀντήχουν τὰ βουνὰ ἀπὸ τοὺς πυροβολισμούς, ἀφροῦ καὶ ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Πλατανιά ἤκουοντο οἱ κρότοι. Εἰς τὰς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα ἐπαυσαν οἱ πυροβολισμοί, ἀφροῦ ἐρίφθησαν 42 πυροβόλα, ἐκ τῶν ὅποιων μόλις τὰ 3 ἡττόχησαν τοῦ σκοποῦ. Εἰς τὴν μάχην ταύτην ἐθιμάχυσαν οἱ Κρήτες, ἀλλ' ἐθιμάχυσαν καὶ οἱ πυροβολοὶ μας. Ὁ Ρέγκλης ἰδίως ὁ ἀνθυπολοχαγὸς ἀνεδείχθη ἐξοχος ἀξιωματικός. Τὸ θέαμα τοῦτο ἐξ ἀποστάσεως μεγάλης παρακολούθησαν δύο Ἴταλοι δημοσιογράφοι, ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ταίμς» κ. Καλαποθάκης, τέσσαρες ἀντιπροσώποι τοῦ ἀθηναϊκοῦ τύπου καὶ τινες ἰθελονταὶ θεαταὶ!

Τὴν νύκτα τῆς Πέμπτης ὁ κ. Κωνσταντινίδης ἀνέβησεν εἰς τοὺς Κρήτας τὴν φύλαξιν τῆς ἐξόδου τοῦ Πύργου. Ἀλλὰ τὴν πρωίαν, ἐνφ πυροβολικὸν ἡτοιμάζετο νὰ συνεχίσῃ τὸ πῦρ, αἰφνης ἀναφαίνεται ἑλληνικὴ σημαία ἐπὶ τοῦ Πύργου. Οἱ Τούρκοι ἀπέδρασαν περὶ τὸ μεσονύκτιον διαλαθόντες τὴν προσοχὴν τῶν Κρητῶν, ὅστις ἄγνωστον εἶνε πόθεν δὲν ἐφρόνησαν ἐπιμύον τὸν Πύργον. 250 Τούρκοι ἐισέδρασαν καθ' ὁμάδας κατὰ διαφόρους διευθύνσεις καὶ ἄλλοι μὲν εἰσῆλθον εἰς δύο Πύργους τοῦ Καστέλλου καὶ τοῦ Καστέλλου, ἄλλοι δὲ κατηρῶνθησαν εἰς τὰ Χανιά ὅπου ἡγήγησαν τὴν καταστροφὴν τοῦ Πύργου εἰς τὸν τουρκικὸν στρατὸν. ἐνθ' ἄλλοι συνέληφθησαν αἰχμαλώτοι ὑπὸ τῶν Κρητῶν. Δέκα μάλιστα νιζάμους συνέληφθησαν καὶ πανηγυρικῶς μετεφέρθησαν οἰσμοὶ ὑπὸ τῶν Κρητῶν εἰς τὸ στρατοπέδον. Εἰς τὴν μάχην ταύτην, ὅπου πρῶτον ἐστέθησαν τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα, ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς ὁ ὑπολοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ κ. Παπουλίας καὶ εἰς στρατιῶτης. Ἐκ τῶν Κρητῶν περὶ τοὺς 20 ἐφρονεῖτοσαν καὶ ἄλλοι 20 ἐτραυματίσθησαν. Ὁ στρατὸς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Πλατανίαν τὴν νύκτα τῆς Παρασκευῆς.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς Παρασκευῆς ἔμαθεν ὁ ἀρχηγὸς κ. Βάσσος τὴν πτώσιν καὶ ἄλυσιν τοῦ Πύργου τῶν Βουκολιῶν, τὴν ὅποιαν ἐτηλεγράφησε πρὸς τὸν Βασιλέα. Κατὰ τὴν 1ην μ.μ. ἐνφ εὐρίσκοντο εἰς τὸ χωρίον τοῦ Πλατανιά ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ μηχανικοῦ κ. Μομφερράτος ἀνήγειρεν εἰς τὸν ταγματάρχην κ. Τζαβέλλαν ὅτι ἀκούονται συνεχεῖς πυροβολισμοὶ ἐπισθεν λόφου μίαν ὥραν μόλις ἀπέχοντος τοῦ Πλατανιά. Πρὸ μεσημβρίας εἶχε σταλῇ τὸ εὐχυνικὸν νὰ σχηματίσῃ τὰς προφυλακὰς πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀγιάς Μαρίνας, ἐνφ διμοιρία τοῦ μηχανικοῦ εἶχε καταλάβει ἄλλους ὑπερκειμένους τοῦ Πλατανιά λόφους, ὅπως δὲ μόνον ἤκουοντο οἱ πυροβολισμοὶ ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὁ καπνὸς ἐφαίνετο.

Ὁ ἀρχηγὸς διατάσσει καὶ ἀναχωρεῖ τὸ ὑπὸ τὸν κ. Ἰσακδρόμον ταγματάρχην τοῦ πεζικοῦ τάγματος, τὸ ὅποιον λίαν ἐπισυνέμειος διήνυσαν ἀπόστασιν τριῶν εἰς 1 1/2 μόνον ὥραν. Τὴ συνεινέν; Οἱ ἐκ τοῦ Πύργου τῶν Βουκολιῶν διασωθέντες Τούρκοι εἰδοποίησαν τὸν ἐν Χανίοις στρατὸν, τμήμα δὲ τούτου, περὶ τοὺς 800 ἄνδρας, ἐξῆλθε πρὸς ἀδίστασιν τὸν ἀπολειφθέντων.

Ἀλλ' οἱ στρατιῶται οὗτοι ἐν εἰς καὶ τουρκικοῦ ἐπαναστατῶν καὶ συνεκρούθησαν, ἀναγκασθέντων τούρκων νὰ εἰσδύσων ἐντὸς ἐνός στρατῶνος καὶ ἐνός Πύργου, κειμένου παρὰ τὴν Ἀγιάς.

Τὸ ὑπὸ τὸν Ἰσακδρόμον τάγμα ἐφθασεν εἰς τὸν Ἑλαιῶνα, εὐρισκόμενον εἰς ἀπόστασιν 800

μέτρων ἀπὸ τοῦ στρατῶνος. Πλὴν τοῦ στρατοῦ προσῆλθον καὶ διάφοροι ὁπλαρχηγοὶ Κρήτες. Ἐντὸς τοῦ Πύργου καὶ τοῦ στρατῶνος εὐρίσκοντο ἀπὸ 300 τοῦρκοι νιζάμους, Βεγγάζιοι καὶ τουρκοκρητικοί. Παρὰ τὸ τὸ θέατρον τῆς μάχης εὐρίσκοντο ὁ ἀρχηγὸς μετὰ τοῦ ἐπιτελείου τοῦ ἐκτεθειμένου ἐν πραγματικῇ κινδύνῳ, ἀφροῦ αἱ σφαῖραι διήρχοντο ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς τῶν.

Ἀρχεται δὲ πραγματικὴ ἡ μάχη εἰς τὰς 3 μ. μ.

Τὸ πῦρ ἀρχεται ἀμφοτέρωθεν. Ἦρχισαν ἀπὸ τὴν προσβολῇν τοῦ στρατῶνος, τὸν ὅστιον μετὰ μίαν ὥραν κατέλαβον καὶ κατέστρεψαν, μετ' αὐτὸν δὲ προσβάλλον καὶ τὸν Πύργον, ἀναγκάσαντες τοὺς Τούρκους νὰ τραπῶσιν εἰς ἄτακτον φυγὴν. Καὶ κατελήφθησαν ὅτε Πύργος καὶ ὁ στρατῶν ἄνευ πυροβολικοῦ, ὁπότε ἐν ὑπῆρχεν ἐπαρκὴς χρόνος νὰ συμπαραλάβῃ τὸ τάγμα καὶ τὸ πυροβολικόν.

Ἀλλ' εἰς τὴν μάχην σπουδαίως ἦσαν αἱ ἀπώλειαι τὸ μὲν ἕνεκα τῆς ἐλαϊφσεως τοῦ πυροβολικοῦ, τὸ δὲ ἕνεκα τῆς ἀγνοίας τῆς θέσεως, διότι δὲν εἶχε γένει ἡ ἀναγνώρισις ἐκ τῶν προτέρων, οὔτε ἐπληρώθησαν Κοῦτες δηλοῖ ἡ γωνίζοντες ἐπιτημέρας τὰς διαφόρους τοποθεσίας. Κ' ἐν τούτοις ὁ στρατὸς, κεντριζόμενος ἀπὸ τοὺς νεαροὺς πλὴν εὐτόλμους καὶ φρονηματίας ἀξιωματικούς, εἶδει ἐν ἀξιοθαύμαστον ἡρώισμόν.

Ἀπὸ τὸν πύργον τῆς Ἀγιάς οἱ Κρήτες ἔλαβον ὡς λάφυρα 40 σάκκους ἀλεύρου, τρεῖς ἵππους ἀξιωματικῶν, σάκκους ὀρυζῆς, λείψματα, χῆνας, γάλλους κλπ. Εἰς στρατιῶτης ἐπῆρε τὸ ξίφος ἀξιωματικὸ τοῦ πυροβολικοῦ, ἄλλος δὲ δύο ὅπλα Μαρτίνι.

Τὴν πρώτην γραμμὴν κατεῖχεν ὁ ὑπὸ τὸν λοχαγὸν Κυριακὸν λόχος. Αὐτοὶ ὑπέστησαν καὶ τὰς περισσότερας ἀπώλειαι, διότι ἦτο ἐκτεθειμένος εἰς τὴν πεδιάδα τῶν Ἑλαιῶν καὶ ὡς τὸ πῦρ, πυροβόλων ἀπὸ ἀποστάσεως 500 μέτρων.

Ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὸν Πλατανιάν εἶνε τριῶρος καὶ τὴν διήνυσαν οἱ στρατιῶται μόλις εἰς μίαν καὶ ἡμισίαν ὥραν. Τὰ ὀνόματα τῶν φονευθέντων εἶνε τὰ ἐξῆς, Τριγγιάς, Σαράτσογλου, Δανάλλης καὶ οἱ τρεῖς νεώτατοι ἀνθυπολοχαγοὶ τοῦ πεζικοῦ, ὁ λογίας Ζερβουλᾶκος καὶ ὁ στρατιῶτης Ροζης. Ἐπληρώθησαν δὲ, ἄλλοι ἐλαφρῶς καὶ ἄλλοι σοβαρά, εἰς τῆς: Ὁ ἀνθυπαπιστὴς Λιδωρικιώτης εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ὁ ἐπιλοχίας Παπαλιβέριου, ὁ λογίας Κατωτίτης καὶ Διακουμάκος, ὁ δεκανεὺς Τσίγκρης, ὁ ὑποδεκανεὺς Μινάρης, οἱ στρατιῶται Νάκης, Ντέρης, Χρήστου, Μαυροῦδης καὶ 5—6 ἀκόμω στρατιῶται, οἱ ὅποιοι μέχρι τῆς ἀναχωρήσεως τῶν δὲν εἶχον μεταφερθῇ ἀκόμῃ εἰς τὸν Πλατανιά. Ἐκ τῶν Κρητῶν περὶ τοὺς 10 ἐφρονεῖτοσαν καὶ 15 ἐτραυματίσθησαν, ἐν εἰς καὶ ὁ ιατρός κ. Φανδρίδης εἰς τὴν χεῖρα τῆς ἀριστερᾶν καὶ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ἐλαφρῶς.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς μάχης ταύτης, ἥτις κατέστρεψε τὰς τουρκικὰς ὁδοὺς αἱ προέχοντες ἐλπίδες ὅτι διὰ τῆς νίκης τῶν ἑλληνικῶν ὁπλων ἐματαιοῦτο ὁ σκοπὸς αὐτῶν, ἀπληθύνησαν εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς κατοχῆς κ. Βάσσου ἔγγραφον διὰ τοῦ ὁποίου ἔλεγον αὐτῷ, νὰ μὴ προχωρήσῃ πλέον, διότι ἤθελον λαβεῖν καὶ κατ' αὐτοῦ μέτρα. Ὁ κ. Βάσσος δὲν ἰδέχθη τὸ ἔγγραφον τῶν ναυάρχων ὡς ἐκτελὼν διαταγὰς ἄλλας. Ἀπῆντησε μόνον εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἑλληνικῆς θεωρητικῆς μοίρας ὡς ἐξῆς:

Κύριε μοιραρχε,

Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν σας καὶ τῆς δηλώσεως τῆς 9/21 Φεβρουαρίου ἔβην ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις τῶν κ.κ. Ναυάρχων δὲν συμπονοῦσι πρὸς τὰς διαταγὰς καὶ ὁδηγίας τῆς Κυβερνήσεως μου—νομίμως ὅμως ἀναγκάζω νὰ ἐπαναλάβω σφαιρὰ καὶ ἐκινῶμαι ὅτι δὲν ὁ προσβάλλω τὰ τουρκικὰ φρούρια τὰ εὐρισκόμενα ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Χριστιανικῶν Μεγάλων Δυνάμεων.

Τούτου δὲ τὸ ἐπαρὰ ἂν καὶ ἡδυνάμην προχθὲς καταδικῶν τὸν τουρκικὸν στρατὸν καὶ τοὺς τουρκοκρητικούς εἰς τὸ πείδιον τῶν Λεβαδιῶν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν καταδίωξιν μέχρι τῶν πύλων τοῦ φρουρίου πρὸς τὸ ἀγέληττον προσέτερον, ἀνέκληθ' ὅμως τὴν καταδίωξιν εἰς πλέον τῆς ὥρας ἀπόστασιν, συμμορφούμενος πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Κυβερνήσεώς μου τοῦτο καὶ δύναμαι νὰ πράξω.

Κατὰ δὲ τὰ ἄλλα ὅσα ἐξακολουθῶν τὰς ἐπιχειρήσεις μου ἐκτελῶν τὴν δοθείσάν μοι ἐντολήν. Σὰς παρα-

καλῶ νὰ ἀνακαινώσῃτε τὰ ἀνωτέρω ἐγγράφους πρὸς τὸν κ. Ναυάρχον.

Ἐν Στρατοπέδῳ Πλατανιά

9/21 Φεβρουαρίου 1897.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς Κρήτης
Τ.μ. Βάσσος.

ΤΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΝ

Ὁ λαὸς ἄσας εἰς συλλαλήτηριον.—Ἡ μεγάλη ἐθνικὴ ἀπόφασις.—Ὁ λόγος τοῦ Βασιλέως.—Ὁ θεὸς τὰ σκέπη τὰς ἐνεργείας.—Ὁ βομβαρδισμός.—Ἡ ἐπίσημος κοινοποίησις.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν περὶ τὴν 3 μ. μ. ὦραν ὁ λαὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς συνήλθεν εἰς μέγα συλλαλήτηριον πρὸ τῆς πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου. Τὸν σκοπὸν τοῦ συλλαλήτηριου ἐξέθνην ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πρόεδρος τοῦ «Ἑλληνισμοῦ» κ. Νεοκ. Καζάκης ὡς ἐξῆς ὁμιλήσας.

«Σὰς ἐκαλέσαμεν τὰ προεδρεῖα τῶν Συνεληνῶν, Συλλόγων καὶ Σωματείων, διὰ νὰ σὰς ἀνακαινώσωμεν μεγάλαν ἐθνικὴν ἀπόφασιν. Σὰς ἐκαλέσαμεν ἵνα σὰς ἀνακαινώσωμεν ὑψίστην διὰ τοῦ ὁποίου θὰ ἐκφράσωμεν τὴν ἀπόφασιν ἡμῶν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα καὶ διαβεβαιώσωμεν αὐτὸν ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διὰ πάσης θύσιας ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς καὶ διὰ τοῦ αἵματος τοῦ θὰ ὑποστηρίξῃ τὰς ἐργείας αὐτοῦ ὑπὲρ εὐδοχίας τοῦ Ἑθνικοῦ Ἀγώνος. Θὰ παρακαλέσω ὑμᾶς, ἵνα διὰ βοῆς ἐπιτοκισθῇται τὸ φημισμα, ὅπου θὰ σὰς ἀναγνώσῃ ὁ πρόεδρος τοῦ Διηγητικοῦ Συλλόγου κ. Ἐσλιν. Ὁ λαὸς ἐξερράγη εἰς φροντῶντες ζητωκραυγὰς, ἐπιληθίστης δὲ σιωπῆς, ὁ κ. Ἐσλιν ἀνέγνωσε τὸ φημισμα, ἔχον ὡς ἐξῆς: «Ὁ λαὸς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἐν πανθόρῳ συνέλευσε διερχομένων τὸ Πανεληνικὸν φρόνημα, ἐκφράζει πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, ὅποιοι δὲ πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ ἔθνους καὶ τὴν Κυβέρνησιν αὐτοῦ ὅτι εἶναι ἕτοιμος πρὸς πᾶσαν θύσιαν, αἵματος καὶ χρήματος.» Μετὰ τοῦτο σῆμας ὁ λαὸς, ἡγούμενος τῶν σημαίων, μετέβη εἰς τὴν πλατείαν τῶν Ἀνακτόρων. Βροντῶντες δὲ ζητωκραυγαὶ συνεχῶς ἤκουοντο πανταχόθεν, αἱ σημαῖαι ἐσείοντο ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τοῦ πλήθους καὶ μίλοι ἐρίπτοντο εἰς τὸν ἀέρα. Ἐπεκράτει δὲ μέγας συνωστισμὸς, πάντων σπειδόμενων ἵνα πλησιάσωσι πρὸς τὰ προπύλαια τῶν Ἀνακτόρων. Ἡ ἐπιτροπὴ εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἀνάκτορα καὶ ἐπέδωκε τὸ ἀνωτέρω φημισμα πρὸς

ἔγινε δὲ συμπλοκή, καθ' ἣν ἐφουεῦθη ὁ ἀρχηγός των Μπουέτ (1), ταγματάρχης. Τότε οἱ Τούρκοι ἐζήτησαν νὰ παραδοῦν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν, ἀπεστάλη δὲ δύναμις ἐξ 100 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν λοχαγὸν τοῦ μηχανικοῦ κ. Ματθιόπουλον, ὁ κ. Ματθιόπουλος ὠδήγησε τοὺς αἰχμαλώτους εἰς τὸ ἑλληνικὸν στρατόπεδον, ὅπου καὶ εὐρίσκονται τὴν στιγμὴν ταύτην. Μεταξὺ τῶν αἰχμαλώτων ὑπάρχουν ὁ ὑπολοχαγὸς Μουσταφᾶ ἄγας, ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Μεχμέτ καὶ τέσσαρα μικρὰ παιδιὰ! Ὁ στρατὸς φρουρεῖ τοὺς αἰχμαλώτους καὶ τοῖς παρέχει τροφάς. Οἱ τραυματαῖα μετεφέρθησαν εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 11 Φεβρουαρίου 11 45'. Ἀπαντῶν εἰς ἐπερώτησιν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑφυπουργὸς Κούρζων εἶπεν ὅτι δὲν ἐξηκριβώθη τὸ γεγονός ὅτι ἐψήφισαν χριστιανούς. Εἰς τὴν ἐπερώτησιν τοῦ βουλευτοῦ Στένεσων, ὅστις ὠμίλησε περὶ τῆς προκηρύξεως τοῦ συνταγματάρχου Βάσου ἀπευθύνας τὸ ἐρώτημα διατὶ αἱ Μ. Δυνάμεις δὲν ἀναθέτουσιν εἰς τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν τὴν τήρησιν τῆς τάξεως, ὁ ὑφυπουργὸς Κούρζων ἐδήλωσεν, ὅτι διὰ τῆς προκηρύξεως ἐοίδετο ἐν ταύτῃ εἰς τοὺς κατοίκους ὑπόσχεσις περὶ εἰρηνοποιήσεως τῆς Κρήτης, ἀλλ' ὅτι ὁ ἑλληνικὸς στρατὸς φαίνεται ὅτι ἐπράξε μέχρι τοῦδε τὸ ἐναντίον καὶ ὅτι ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας εἶνε ἀπίθανον ὅτι αἱ Μ. Δυνάμεις θὰ τῷ ἀνέθετον τοιαύτην ἐντολήν. Ἐπὶ τῇ ὁμοφώνῳ αἰτήσῃ τῆς ἀντιπολιτεύσεως μεγάλῃ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος σχετικῶς πρὸς τὴν εἰδήσιν τοῦ βομβαρδισμοῦ. Πολλὰ μέλη τῆς ἀντιπολιτεύσεως μετὰ δριμείας γλώσσης ἐψέξαν τὴν ἐνέργειαν τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως ὠμίλησεν ὑπὸ τὴν ἑννοίαν ταύτην καὶ ζωηρῶς ἐπεφυμήθη.

ΧΑΝΙΑ, 11 Φεβρουαρίου 7.45 μ. μ. Ὁ βομβαρδισμὸς τῶν Χριστιανῶν ὑπὸ τῶν πλοίων τῶν ἠνωμένων στόλων δὲν ἐτραυματίσεν μόνον ἐπαναστάτας ἀλλὰ καὶ ἐφόνευσε. Ἐγένετο σήμερον σκῆψις ὑπὸ τῶν προξένων νὰ ἐπεκταθῇ ἡ διεθνὴς κατοχὴ καὶ εἰς τὸν Κάνδανον, τὸ ὁχυρὸν φρούριον τῆς ἐπαρχίας Σελίνου πρὸς προσασίαν τριῶν χιλιάδων Τούρκων πολιορκουμένων ἐκεῖ. Οἱ ναύαρχοι ὅμως ἐδήλωσαν εἰς τοὺς προξένους ὅτι δὲν θ' ἀποδιβάσουν ἀγῆματα διὰ τὸν Κάνδανον διότι φοβοῦνται προσβολὴν ἐκ μέρους τῶν πολιορκουμένων τῶν φρουρίων Χριστιανῶν. Οὕτω ματαιωθείσης αὐτῆς τῆς σκέψεως οἱ προξένοι ἐσκέφθησαν ν' ἀποστείλουν εἰς Κάνδανον τοὺς Μαυροβούνιους Χωροφύλακας, ἀλλὰ τοῦτο ἐθεωρήθη ἐπίσης ἐπικίνδυνον μέτρον, καὶ ἐγκατελείφθη καὶ αὐτὸ τὸ σχέδιον.

ΧΑΝΙΑ 24 Φεβρουαρίου. Οἱ Τούρκοι ἐκ νέου ἔθηκαν πῦρ εἰς τὸ Διοικητήριον ἡ πόλις καίεται ἐκ νέου. Ὡς αἰτίαν προβάλλουσιν ὅτι τοῖς ἡρνήθησαν ἀκόμη ὅπλα καὶ ποκεμοφῶδια. Τὰ ξένα πλοία ἀπεβίβασαν πάραυτα πυροσβεστικὰς ἀντλίας συνοδευόμενα ὑπὸ πολυαριθμῶν ἀγχημάτων.

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ, 6 Φεβρουαρίου. Ἐγνώσθη ὅτι ἡ πρότασις τῆς Γερμανίας πρὸς ἀποκλεισμὸν τοῦ Πειραιῶς, ὅπως ἐξαναγκασθῇ ἡ Ἑλλάς ν' ἀποσύρῃ τὸν ἐν Κρήτῃ στρατὸν καὶ τὸν στόλον τῆς, προσέκρουσε κατὰ μεγάλαν δυσκολείαν καὶ μικραὶ ὑπάρχουν ἐλπίδες περὶ ἀποδοχῆς αὐτῆς. Κυρίως κατὰ τοῦ σχεδίου τούτου λέγεται, ὅτι ἀντετάχθη ἡ Μεγάλῃ Βρετανία.

ΤΟ ΚΡΗΤΙΚΟΝ ζήτημα παρὰ τὴν πίεσιν τῶν Δυνάμεων θὰ ἀπολήξῃ κατὰ τὰς εὐχὰς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, δηλ. εἰς ἑνωσιν τῆς Μεγαλειότητος μετὰ τῆς Ἑλλάδος· εἰς τοῦτο τείνουν αἱ ἐνέργειαι Βασιλέως καὶ Κυβερνήσεως καὶ τὰ ὅπλα τῶν μαχομένων Κρητῶν ἀπέναντι τῶν ὁποίων θὰ ὑποκύψωσι καὶ αἱ Δυνάμεις αὐταὶ αἱ ἀντιδρῶσαι.

ΓΕΝΙΚΗ ἐξεδηλώθη ἐν Ἑλλάδι δυσμένεια κατὰ τῶν Γερμανῶν καὶ Γάλλων διὰ τὸν βομβαρδισμόν. Πολλοὶ ἐπέστρεψαν τὰ παράσημα τῶν ἐθνῶν τούτων, ἔμποροι δὲ παρητήθησαν παραγγελιῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια τῶν ἐθνῶν τούτων. Εἰς τὴν προχθεσινὴν συνεδρίᾳ τῆς Γερμανικῆς σχολῆς οὐδεὶς Ἑλλήν ἀρχαιολόγος μετέβη.

ΕΠΙΣΗΜΩΣ ἐξηκριβώθη χθές, ὅτι κατὰ τὴν μάχην, ἥτις ἐγένετο εἰς Λειβάδια μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ τῶν Τούρκων στρατιωτῶν καὶ πολιτῶν, ἀληθῆ πανωλεθρίαν ὑπέστησαν οἱ Τούρκοι. Ἐπὶ τοῦ πεδίου ἔπεσαν 500 Τούρκοι νεκροὶ 107 ἡχμαλωτίσθησαν.

Οὕτως ἡ νίκη τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἦτο ἀληθῶς λαμπρά.

Εἰς τὸν ἀνωτέρω ἀριθμὸν δὲν περιλαμβάνονται οἱ φονευθέντες Τούρκοι κατὰ τὴν μάχην τῶν Βουκουλιῶν.

ΟΙ ΕΝ Ρεθύμνῳ ὑποπρόξενοι πασῶν

τῶν Δυνάμεων ἐτηλεγράφησαν εἰς τοὺς ἐν Χανίαις συναδέλφους των, ὅτι ἡ παρατάσις τῆς παρούσης καταστάσεως θέλει ἔχει ἀνυπολογίστους ζημίας. Οἱ Τούρκοι ἐδήλωσαν, ὅτι ποθοῦντες ἀποκατάστασιν τάξεως, εἶνε ἔτοιμοι νὰ δεχθῶσιν ἑνωσιν μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

ΚΑΤΑ τηλεγράφημα ἐκ Φιλιππουπόλεως λέγεται αὐτόθι ὅτι οἱ ἐν Σόφίᾳ παρασκευάζονται ἵνα κατ' αὐτὰς ἀνακηρυχθῇ βασιλεὺς τῆς Βουλγαρίας ὁ ἡγεμὼν αὐτῆς πρίγκηψ Φερδινάνδος.

ΚΑΤΑ τὴν ἐν τῇ γαλλικῇ Βουλῇ συζήτησιν ἐπερώτησις ἀπηυθύνθη περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ συμβάντων. Ὁ κ. Ἀνοτὼ λέγει ὅτι ἐπειδὴ λαὸς τις ἔχει μόνον συμπαθείας ἐν Εὐρώπῃ δὲν δικαιούται καὶ νὰ ἐπεμβαινῇ ἐμμένῃ εἰς ἀτόπους κινδυνώδεις φιλοδοξίας. Προσέθηκεν ὅτι ἡ Νῆσος δὲν θὰ ὑπαχθῇ πλέον εἰς τὴν τουρκικὴν διοίκησιν ἀπ' εὐθείας, ἀλλὰ καὶ ἐξασφαλίζει τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ἥς ἡ Εὐρώπη ἔχει ἀνάγκην. Λέγει πρὸς τοὺς τοῦτοισι ὅτι ἐὰν μίξ τῶν Δυνάμεων ἤθελεν ἀξιώσει νὰ πορισθῇ ὑπὲρ ἐαυτῆς ὡφέλειάν τινα ἐκ τῆς ἐνεστώσης κρίσεως, πῶς ἤθελε κατορθωθῇ νὰ καταπνιγῶσιν αἱ λοιπαὶ φιλοδοξίαι; Ὁ κ. Ἀνοτὼ προσέθηκεν ὅτι ἡ θέλησις τῆς Εὐρώπης, ἱκανῶς σταθερὰ ὥστε νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐπιβληθῇ καὶ ἐπὶ τῆς Πύλης, ὅταν ἐπιστῇ ἡ στιγμὴ νὰ ἐπιληφθῇ τῶν μεταρρυθμίσεων, δι' ὁλόκληρον τὴν ὀθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν. Μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ πρῶτον πρωθυπουργοῦ ριζοσπάστου Βουρζῶ, ὅτι θὰ ψηφίσῃ ἡμερησίαν διάταξιν ἐκφράζουσαν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὁ κ. Ἀνοτὼ ἐδήλωσεν ὅτι αὐτόνομος διοίκησις θὰ δοθῇ εἰς τὴν Κρήτην, καὶ (προσέθηκεν) τὴν βίαν, ἣν ἡ Εὐρώπη ἐν τῷ συμφέροντι τῆς εἰρήνης ἀσκεῖ κατὰ τῆς Ἑλλάδος, θὰ ἀσκήσῃ αὐτὴν καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν θὰ χρειασθῇ νὰ ἐπιβληθῶσιν αἱ μεταρρυθμίσεις εἰς τὸν Σουλτάνον.

Ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως γενομένη δεκτὴ ἡμερησία διάταξις ἐψηφίσθη διὰ ψήφων 412 κατὰ 83.

ΤΑ ΑΝΑΓΡΑΦΟΜΕΝΑ εἰς τινὰς ἐφημερίδας ὅτι ἐν Ἡπείρῳ συνεκεντρώθη στρατός, ὅτι ἡ Λάκα ἐπαναστάτησεν, ὅτι Ἀλβανοὶ βέηδες ἐξήλθον πρὸς στρατολογίαν ἐθελοντῶν δὲν εἶνε ἀκριβῆ.

Τὸ ἀληθές μόνον εἶνε ὅτι ἐγένοντο μετασταθμεύσεις τινες ταγμάτων, τὰ ὅποια ὅθεν διέρχονται προβαίνουν εἰς ἀρπαγὰς, διότι οὔτε ἐνδύματα οὔτε τροφὰς ἔχουν καὶ ὅτι ὁ Φουὰτ βέης ὁ γνωστὸς τύραννος τῆς ἐπαρχίας Λούρου συνεχέντρωσεν Ἀλβανούς τινὰς εἰς τὰ κτήματα τοῦ κ. Καραπάνου, τὰ ὅποια ἔχει ὑπὸ ἐνοίκιον. Ἀλλὰ ἡ δειλία αὐτοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτὸν εἶνε γνωστὴ ἀφ' ἧς ἐποχῆς κατεδίωκε τὸν Μπαλατσόν, τοῦ ὁποῦ ἐτρεμε καὶ τὴν σκιάν.

Ἀν Ἡπείρῳ φόβος καὶ τρόμος κατέλαβε τοὺς τούρκους μᾶλλον, διότι οὐδεμία στρατιωτικὴ παρασκευὴ ὑπάρχει ἐν Ἡπείρῳ. Οἱ δὲ περὶ τῶν Ἰωαννίνων βέηδες καὶ ἀγάδες ἀπέστειλαν τὰς οἰκογενείας αὐτῶν εἰς Ἰωάννινα πρὸς ἀσφάλειαν.

Ἐφεδροὶ στρατιῶται εἰσέτι δὲν προσήλθον ὑπὸ τὸν φόβον.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ

Ἐγνώσθη χθές καὶ ἐκυκλοφόρησεν ἡ εἰδήσις ὅτι ὁ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα παρητήθη τῆς ἐπισήμου ἀρχηγίας ἣν εἶχε τοῦ ἐν τῇ Μεσογείῳ Ρωσικοῦ στόλου, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος δὲν ἠδύνατο νὰ εἶνε ἀρχηγὸς στόλου οὕτινος τὰ τηλεβόλα διηυθύνθησαν κατὰ Χριστιανῶν δημοφύλων καὶ ὑπηκόων Ἑλλήνων καὶ πρὸς ὑπεράσπισιν σφαγῶν Τούρκων.

— Ἡ πρίγκηπισσα Σοφία ἀπηύθυνε εἰς τὴν κ. Τριγγέτα τὴν μητέρα τοῦ ἐν Κρήτῃ ἡρωικῶς πεσόντος ἀνθυπολοχαγοῦ Τριγγέτα συγκινητικωτάτην ἐπιστολήν. «Κάθε μήτηρ θὰ ἦτο ὑπερήφανος κυρία, γράφει ἡ πρίγκηπισσα, ν' ἀκούη, ὅτι ὁ υἱὸς τῆς ἐπέσε μαχόμενος ὑπὲρ πατρίδος, τὴν ὁδὴν δ' οὐκ ἔστιν ἀλλὰ γλυκάνη ἡ ιδέα, ὅτι τὸ τέκνον σὰς προσέφερε τὸ αἷμά του ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος μας.

— Κατὰ τηλεγραφικὴν ἐκ Χανίων πληροφορίαν αὐστηρότατος ἐνεργεῖται ἀποκλεισμός τῆς ἀκτῆς ἀπὸ Χανίων μέχρι Κολυμπαρίου ἄγρυπνοι περιπολῶν τῶν στόλων τῶν Δυνάμεων συλλαμβάνουσι τὰ ἐμπορικὰ πλοία τὰ προσορμιζόμενα κατὰ τὴν ἀκτὴν ταύτην. Τὸ «Λαύριον» μετὰ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ κρατεῖται εἰσέτι ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν.

— Ἡ κηδεὶα τοῦ φονευθέντος ἀξιωματικοῦ Δανάλλῃ ἔγινε σεμνοτάτη ἐν Πλατανίᾳ. Ὁ συνταγματάρχης κ. Σταΐκος ἀπηύθυνε παρὰ τὸν τάφον τὰς ἐξῆς ἀποχαιρετηρίους πρὸς τὸν νεκρὸν λέξεις.

Διὰ σὲ καὶ τοὺς μετὰ σοῦ γενναίως πεσόντας συστρατιώτας σου τὸν ἐκ δάφνης τοῦτον στέφανον κατατιθῆμι ἐπὶ τοῦ τάφου σου οὐ μόνον ὡς διοικητῆς σου καὶ ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων σου τοῦ πρώτου συντάγματος ἀλλὰ καὶ ἐξ ὀνόματος τῆς ὁμάδος ὅλης ἀπάντων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς Κατοχῆς, οἵτινες βαθέως τεθλιμμένοι διὰ τὴν ἐν σοὶ ἀπώλειαν παρηγοροῦνται, ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἀπῆλθες τοῦ θερμότερου πόθου καὶ τῆς διακαεστεράς εὐχῆς τοῦ στρατιώτου, νὰ πέσῃ ἐπὶ ἐνδόξου πεδίου μάχης, βληθεὶς εἰς τὸ στῆθος ὑπὸ σφαίρας ἐχθρικής.

Τὸ χῶμα τῆς αἵματοβρέκτου ἡρωικῆς Κρήτης, ἐνθα τὸ φυτευθὲν μόλις δένδρον τῆς ἐλευθερίας, ἵνα ἀναπτυχθῇ εἶχεν ἀνάγκην καὶ τοῦ πολυτίμου αἵματός σου, γένοιτό σοι ἐλαφρὸν πολὺ λυκαυστε καὶ ἀγαπητὴ συνάδελφε.

ΕΠΑΙΝΕΤΗ ΔΙΑΓΩΓΗ

ΤΟΥ ΠΡΟΞΕΝΟΥ κ. Γ. ΣΑΡΡΟΥ

Κατὰ χθεσινὰ τηλεγραφήματα ὁ Ἀγγλος ναύαρχος ἐπρότεινε εἰς τὸν ἐν Ἡρακλείῳ πρόξενον τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Σάρρον ἵνα συμβουλεύσῃ τοὺς ἐπικινδυνώδεις νὰ μένωσι ἡττοὶ ἐπὶ τῶν θέσεων των ἕως οὗ κανονισθῇ ἡ θέσις τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος ὑπὸ τῶν δυνάμεων. Ὁ κ. Σάρρος ἀπήντησεν ἀξιοπρεπέστατα εἰς τὸν ἄγγλον ναύαρχον, εἰπὼν πρὸς τοῖς ἄλλοις αὐτῷ ὅτι αὐτὸς οὐδεμίαν τοῦ λοιποῦ ἔχει ἐν Κρήτῃ θέσιν, καθότι ἡ Κρήτη ἀποτελεῖ μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου, διὰ τοῦτο ἂν ὁ κ. ναύαρχος νομίξῃ ὅτι ἔχει δικαίον δύναται ν' ἀπευθυνθῇ εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς κατοχῆς κ. Βάσον.

Σ. Φ. Η. Ὁ κ. Γ. Σάρρος ὅστις ἐπαξίως ἀντιπροσωπεύει τὴν Ἑλλάδα τυγχάνει ὡς γνωστὸν ἐξ ἐγκρίτου Ἡπειρωτικῆς οἰκογενείας τοῦ Ζηγορίου. Μετ' ἰδιαιτέρας δὲ χαρᾶς καὶ ἐγκαυχήσεως οἱ Ἡπειρώται καὶ ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» παρακολουθοῦσι τὴν ἀξιοπρεπεῖα καὶ ἀνδρικὴν στάσιν αὐτοῦ ἐν τῷ Κρητικῷ ζητήματι καὶ συγχαιροῦσιν αὐτῷ εὐκρινῶς. Ἐπιφυλάσσει δὲ ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» νὰ γράψῃ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι περὶ τοῦ διακεκριμένου τούτου ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλλάδος τὰ δέοντα.

— Τὴν Παραρθεῖσαν Παρασκευὴν Ἀνεχώρησεν διὰ Πάτρας ὁ ἐκ Ζαβιρῶνς ἀξιότιμος κ. Σπυρίδων Γ. Ράγκος καὶ τῷ εὐχόμεν καλὴν διασκέδασιν καὶ ταχεῖαν ἐπάνοδον. Μῆτσος.

— Οἱ ἐν Δαρίσῃ εὐρισκόμενοι Ἡπειρώται ἐπληροῦνται ἀπὸ τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς ἀγάπης ἔχοντες κατ' αὐτὰς εἰς Ἀθήνας πρὸς συμπλήρωσιν τῶν σωματικῶν αὐαῶν.

— Ἀφίκοντο ἐξ Ἀνω Σουδανῶν καὶ ἀνεχώρησαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν οἱ κ. κ. Ἀναστ. Βάρκας, Βασίλ. Ξανθός, Νικ. Τζόρας καὶ Γεώργ. Ζουρδούμης καὶ ἐκ Ζολδήλου δι' Ἀλεξάνδρειαν ὁ κ. Βλίας Κατζόχας ἐξ Ἀλεξάνδρειας δὲ δι' Ἀνω Σουδανῶν ὁ Α. Τσιόλης.

— Ὁ Ἰωάννης Παπαγεωργίου Οἰκονόμου πρῶτον στοχεύων ἐν τῷ τυπογραφίᾳ τῆς «Φωνῆς τῆς Ἡπείρου» διασθεῖς γὰρ εἰς τὸ πηλὸν μελετοδικεῖον διὰ τὰς κατὰ τοῦ συντάκτου ἡμῶν ὕβρεις κατεδικάσθη εἰς εἰκοσιπενθήμερον φυλάκισιν διὰ νὰ μάθῃ νὰ ξαναυβρίξῃ ἀνυποστάτως.